

DUURZAAMHEID: WAT MAG HET KOSTEN?

Hoe de wereld omgaat met het klimaat, wordt deze maand duidelijk op de VN-klimaattop in Parijs. Intussen loopt de Nederlandse watersector voorop met duurzaamheid. Vitens heeft een super-duurzame productielocatie. KWR en Wetsus hebben nieuwe, duurzame hoofdkantoren. Waterschappen vormen de 'blauwe ruggengraat' van het landelijke energieakkoord. Wie bepaalt echter het ambitieniveau? En wat mag het kosten? Drie bestuurders beantwoorden deze vragen.

Wie bepaalt het ambitieniveau?

Tekst Peter Boorsma | Beeld iStockphoto

'Het begin vaak met laaghangend fruit'

**Guiljo van Nuland (Brabant Water)
VRIJWEL ALLE PROJECTEN VERDIENEN
ZICH TERUG, MAAR NIET ALTIJD EVEN SNEL**

Als tot dusverre enig drinkwaterbedrijf in Europa heeft Brabant Water in 2013 het certificaat 'klimaatneutraal' gekregen, wat betekent dat het bedrijf *overall* functioneert zonder schadelijke bijdrage aan de klimaatverandering. Maar de ambitie reikt verder", vertelt directeur Guiljo van Nuland. "We kopen nog certificaten in om het restant CO₂-uitstoot te compenseren en daar willen we van af. Daarom willen in 2020 20 procent minder energie gebruiken, 20 procent minder CO₂ uitstoten en 20 procent meer eigen duurzame energie opwekken."

"We beseffen echter dat we een bedrijf zijn met voor huishoudens gedwongen winkelnering en dat we extra kritisch moeten zijn op uitgaven. Onze missie hebben we daarom een aantal jaren geleden voorgelegd aan de aandeelhouders – de provincie en de gemeenten – om hiervoor legitimatie te krijgen. Daarbij hoort een budget en het is aan ons om daarbinnen zo slim mogelijk te opereren."

"Intern is een stuurgroep Duurzaamheid opgericht, met mensen uit alle hoeken van het bedrijf, van het wagenpark tot distributie, productiebedrijven en stafafdelingen. Vaak zijn zij ook de ambassadeurs van de projecten. Het begint vaak met laaghangend fruit, zoals het vervangen van gloeilampen door led-verlichting. Maar vervolgens kan er heel veel in werkgroepen worden afgehandeld. Alleen heel grote projecten gaan naar het management

team. Dan gaat het bijvoorbeeld om een plan om samen met gemeenten en andere partners een windmolenpark te realiseren. Niemand wil naast een windmolenpark wonen, en alle burgers in Brabant zijn ook klant van ons. Dus dat vergt heel zorgvuldig opereren."

"Voor elk initiatief komt een *business case*. Neem de keuze voor elektrische auto's. Die is niet alleen afhankelijk van de prijs, maar ook van de functie. Zo rijden de mensen van de storingsdiensten nog niet in elektrische auto's, want je wilt niet dat een storing niet verholpen kan worden omdat de auto niet volledig is opgeladen. Maar het zakelijk verkeer tussen onze vier kantoorlocaties kan vrijwel helemaal elektrisch."

"Terugverdiëntijden variëren van vijf tot vijftien jaar, maar vrijwel alle projecten verdienen zich terug. Misschien met uitzondering van de materiaalkeuze van gebouwen. Maar zelfs hier: bij een recente renovatie in Nuland hebben we een soort legostenen gebruikt die demontabel zijn, zodat we ze kunnen hergebruiken. Omdat de meeste projecten zich terugverdienen, wordt het duurzaamheidsbudget een *revolving fund*."

"Brabant Water heeft de tools om zaken bedrijfsmatig aan te pakken en we schakelen vaak onze sector Zakelijke Markt in, die veel ervaring heeft met bijvoorbeeld contracten en het berekenen van terugverdiëntijden." >

UNIE PRESENTEERT HANDREIKING VOOR DUURZAME ENERGIEPROJECTEN

Waterschappen hebben veel mogelijkheden om duurzaam energie op te wekken, vertelt Rafael Lazaroms van de Unie van Waterschappen. Niet alleen met biogas, maar ook met windmolens, zonnepanelen en warmte- en koudeopslag. Het gaat dan waarschijnlijk ook niet lang meer duren voordat waterschappen meer energie aan produceren dan dat ze gebruiken. Ook worden ze benaderd door commerciële partijen die bijvoorbeeld windmolens op een dijk willen plaatsen. Hoe ga je daar als waterschap nu mee om?

Om daarin heldere afwegingen te maken heeft het bureau Econnetic in opdracht van de Unie een handreiking uitgewerkt, die deze maand wordt gepresenteerd. De publicatie *Financiering van duurzame energieprojecten waterschappen* inventariseert de *ins* en *outs* van het samenwerken met externe partijen, en wat de voor- en nadelen zijn van uitbesteden in de opeenvolgende fases van ontwikkeling, financiering en exploitatie. Ook wordt in de handreiking uitgelegd welke verschillende methoden er zijn om uit te rekenen of een project zich terugverdient. Waterschappen hanteren volgens Lazaroms meestal heel conservatieve methoden, waardoor minder projecten worden gestart dan zou kunnen. "De handreiking is geschreven vanuit het oogpunt van een investeerder met een commerciële blik. Voor veel waterschappen is dat een rol die zij nog niet kennen. De handreiking beoogt de twee werelden bijeen te brengen."